

Eleanor Brown

Op weg naar huis

1

Cordy had nog nooit eerder iets gestolen. Ze was er zelfs trots op dat ze in onze tienerjaren weigerde mee te doen toen onze vriendinnen hun vingervlugheid oefenden op de schappen van het warenhuis Barnwell. Ze wilde zelfs de goedkope oorbellen niet dragen, noch de klonterige lipstick opdoen, noch naar de gejatte muziek luisteren. Maar hier was ze dan in dit onbeduidende woestijnplaatsje en confronteerde ze de schap met zwangerschapstests omdat ze heel goed wist dat ze zich die niet kon veroorloven. Het leek wel een treffen in een cowboyfilm: Cordy bij *high noon* tegen de roze stokjes.

Ze wilde het ergens anoniem doen, in een winkel met brede gangpaden waar het gonsde van de zachte muziek, een winkel die bij een keten hoorde en niet van een individu, maar die winkels waren allang slim geworden en hadden bewaking aan de deur gezet die winkeldiefstal moest voorkomen. Dus bevond ze zich met het hart in de keel en een hoofd als vuur in een stoffige eenmansdrogisterij.

‘De trommels nu geroerd; roept “Moed!” en voort!’ fluisterde ze, en ze giechelde terwijl ze met één slanke hand het eerste het beste doosje van de plank griste. Ze zouden haar allemaal vertellen wat ze al wist maar niet wilde toegeven.

Ze stopte het doosje met één hand in haar wijd open schoudertas en tastte met de andere op de bodem naar het restant van haar loon van de vorige maand, wat kleingeld in een graf van mufte pepermuntjes, pluis en kapotte pennen. Op weg naar de kassa greep ze een reep karamel van de plank, gaf die aan de caissière en diepte nog een paar pen-

ny's op. Haar hand brandde toen hij langs het verborgen doosje in de rommelige diepte streek.

Buiten trof haar een golf van uitbundigheid. 'Te makkelijk,' zei ze hardop tegen de verlaten straat, haar rok sleepte over de stoep, nu al warm en slap door het aanzwellende voorjaar, en haar sandalen waren zo versleten dat ze de hardnekkige warmte op haar hielen voelde. De blijdschap over het verbodene duurde tot ze weer in de donkere bouwval was waar ze logeerde, waar nog een handjevol mensen op het kapotte meubilair de roes van de uitspatting van de voorgaande avond uitsliep. Ze trok het doosje open, gooide de bijsluiter in de richting van de prullenbak en pleegde de plas. Gehurkt boven de wc in de badkamer, met gebroken en vergruisde tegels onder haar voeten, staarde ze naar de roze streep, zo bleek als een verschoten krantentekst, en trad haar geweten in werking.

Dieper kun je niet zinken, Cordy, sukkel die je bent, hoorde ze Bean al opgewekt zeggen.

Hoe wil je voor een baby zorgen als je niet eens een zwangerschapstest kunt betalen? hoorde ze Rose al zeuren.

Cordy veegde onze ingebeelde stemmen van tafel en begroef het bewijs in de prullenbak. Het maakte niet echt uit, hield ze zich voor. Ze was toch al met grote omwegen op weg naar huis, zwerfend in een cirkelvormige beweging, waar de wind of de volgende lift haar maar naartoe blies. Dit bevestigde alleen maar wat ze toch al wist: dat het na een zwerftocht van zeven jaar als van een paardenbloemzaadje tijd werd om zich te vestigen.

Zich vestigen. Ze huiverde.

Die woorden deden inwendig een belletje rinkelen. Dat was tenslotte de reden dat ze was weggegaan. Vlak voor de tentamens in de lente van haar eerste jaar op Barnwell College bevond ze zich in het studeervertrek van de faculteit psychologie, waar ze ruggelings op het tapijt lag met een studieboek in haar handen boven haar gezicht. Twee studentes, ouderejaars, zaten dichtbij te praten. De ene ging trouwen, de andere wilde afstuderen. Cordy liet het boek op haar borst zakken en het gewicht drukte zwaarder naarmate ze langer luisterde naar de litanie van Wat Hun Boven het Hoofd hing. Bruiloftsgunsten en studentenleningen. Hypotheken en een zorgverzekering. Loopbaan en belas-

ting. Ze kreeg het benauwd, schoof het boek op de grond en ging ervandoor. Als dat de toekomst was, wilde ze er niets mee te maken hebben.

Waarschijnlijk was het onze schuld en lag het aan het feit dat we haar altijd als een baby hadden behandeld. Of misschien lag het aan papa; Cordelia was altijd zijn lieveling geweest. Hij heeft nooit nee tegen haar gezegd, niet tegen haar ademloze gejammer als baby, noch tegen de smeebeden in haar kinderjaren om op ballet te mogen (wat ze nog voor de vierde positie weer opgaf, al bleef ze haar tutu nog verschrikkelijk lang dragen zodat die niet helemaal weggegooid geld was), noch tegen haar radeloze telefoontjes 's avonds laat om geld over te maken gedurende de jaren van haar zwerftocht door het land waarmee ze niets bijzonders bereikte. Zij was de Cordelia van zijn Lear, legendarisch om haar toewijding. *Hij heeft altijd het meest van onze zuster gehouden.* Maar aan wie het ook lag, Cordy had tot dan toe geweigerd volwassen te worden, en daar gingen wij in mee, zoals we haar hele leven aan al haar grillen hadden toegegeven. Tenslotte konden we het haar amper kwalijk nemen. We wisten vrij zeker dat meer mensen drop-outs zouden worden als iemand het scala van manieren waarop de volwassenheid op niets kon uitdraaien publiek zou maken.

Maar nu? Volwassen worden had opeens weinig meer van een keuze. Cordy scharrelde rond in een van de kamers tot ze een kalender had gevonden en de dagen terugtelde. Het was nu bijna juni, dat wist ze vrij zeker. En ze had Oregon, de laatste halte op die lange, vreemde reis, wanneer was het ook weer, in februari, achter zich gelaten. Ze wreef met haar knokkels over haar voorhoofd en dacht na. Het was al zo lang geleden dat dingen als data er nog toe deden.

Maar ze wist de weg terug te vinden, voordat ze zich 's morgens leeg en misselijk ging voelen, voordat haar borsten zo gevoelig werden dat zelfs de stof van haar t-shirt over haar huid leek te raspen, voordat ze op de gekste momenten door uitputting werd overvallen, voordat ze het wist. Washington, Californië, Arizona. In Arizona had ze nog gemenstrueerd; ze herinnerde zich vaag een worsteling met een tamponautomaat in een toilet op een pleisterplaats. En daarna was ze naar New Mexico gegaan, waar ze een veel oudere kunstschilder met strepen wit in zijn haar had ontmoet, wiens huid gerimpeld

was door de zon en wiens handen breed en eeltig waren. Ze was een paar weken gebleven en had een paar diensten als serveerster gedraaid om het geld voor de terugreis te verdienen. Niet dat ze ermee rond was gekomen. Hij was in zijn eentje het restaurant binnengekomen om te eten, het was al zo laat en zijn ogen stonden zo eenzaam. Ze was een week bij hem gebleven; overdag lag ze opgekruld op de bank in zijn atelier te lezen en naar buiten over de arroyos te kijken terwijl hij zwijgend schilderde: merkwaardige, verwrongen wervelingen van kleur die van de doeken op de grond dropen. Maar hij was zachtvaardig en gezegend stil geweest en na zo veel sturm-und-drang had ze het bijna verdrietig gevonden om weer op te stappen. De avond tevoren was er sprake van een gescheurd condoom, een gedempte woordenwisseling en duistere dromen geweest en de volgende morgen was ze vertrokken.

Cordy plofte op bed neer en liet de kalender vallen. Wat nu? Terug naar New Mexico om het de schilder te vertellen? Ze betwijfelde of het nieuws hem zou opwinden. Ze was zelf niet bepaald verrukt. Misschien zou ze wel een miskraam krijgen. Heldinnen in boeken kregen altijd op het juiste moment een miskraam die hen behoedden voor dubieuze beslissingen. En Cordy had altijd verbluffend geboft.

Tot nu toe.

Ze stapte over bergen vuile kleren op de grond en liep de gang op. De logés in de huiskamer lagen nog te snurken toen ze op haar tenen naar de keuken sloop, waar ze haar rugzak had gelaten. Ze had hier één winter doorgebracht, het leek wel jaren, maar zo lang kon het niet zijn geweest, omdat dit het adres was waar de brieven waren bezorgd. Was het al jaren geleden dat ze zo lang op één plek was geweest om het een adres te noemen?

Tandenknarsend propte Cordy haar spullen in de rugzak. Ze wist niet wat ze moest doen. Maar dat was niet erg. Iemand zou het voor haar uitvogelen. Iemand zou zich over haar ontfermen. Dat was altijd zo geweest.

Geen probleem.

Bean geloofde hoegenaamd in niets wat ook maar een beetje paranormaal leek. Maar de afgelopen paar weken had ze het hoogst merkwaar-

dige gevoel gehad dat er slecht nieuws op komst was. Op een ochtend werd ze wakker met een knoop in haar maag, alsof ze iets kwaadaardigs had ingeslikt dat groeide, en het gewicht bleef de hele dag drukken, waardoor haar hakken venijniger op de trap van de metro klikten en haar lichaam al na een paar minuten op de loopband pijn deed, en cocktails met de kleur van edelstenen in haar maag brandden totdat ze ze onaangeroerd liet staan op de mahoniehouten bars van de meest trendy kroegen van de stad.

Geen enkel trucje kon dat gevoel verdrijven; niet de verleiding van een ongelukkige investeringsbankier in het kabaal van een nachtclub, niet een moordende sessie in de fitness die haar zo slap en moe maakte dat ze naderhand in het toilet moest overgeven, niet dat paar nieuwe schoenen dat evenveel kostte als een maand huur voor haar piepkleine kamertje in een gedeeld appartement in Manhattan. Trouwens, dat laatste veranderde de knoop in haar maag in staal.

Toen het ogenblik waartegen ze zo had opgezien eindelijk kwam, was ze bijna opgelucht. De baas van het advocatenkantoor waar ze werkte, kwam naar haar bureau om te vragen of hij haar even op zijn kantoor kon spreken. *Was het gedaan als het gedaan is, dan was 't goed, als 't vlug gedaan werd*, citeerde ze binnensmonds toen ze het bedaagd lopende hoofd naar zijn kantoor volgde.

‘Neem plaats, Bianca,’ zei hij.

In New York noemde iedereen haar Bianca. Mannen die in de een of andere terminaal hippe kroeg vroegen hoe ze heette, moesten vragen om het nog eens te zeggen en vervolgens glimlachten ze wanneer het tot hen doordrong. Iets aan die naam – en eerlijk gezegd beschikten er maar weinigen in dat stadium van de avond over de synapsen om ook maar enig literair verband te leggen, dus moest het iets anders zijn – maakte haar nog aantrekkelijker voor hen.

Maar voor ons zou ze altijd Bean blijven en zo sprak ze zichzelf ook nog steeds toe. ‘Goed gedaan, Bean,’ zei ze wanneer ze iets uit haar handen liet vallen en dan bekeken haar kamergenoten in de stad haar nieuwsgierig. Maar de rol van Bianca speelde ze goed en ze vroeg zich af of dat misselijke gevoel voor een deel kwam door het besef dat de voorstelling was afgelopen. Voorgoed.

Ze nam plaats op het puntje van een van de leren oorfauteuils in

zijn zithoek. Hij nam de andere. ‘We hebben de boeken eens doorgenomen, zie je,’ viel hij met de deur in huis.

Bean staaarde hem aan. De knoop in haar maag vatte vlam. Ze keek naar hem, naar zijn borstelige wenkbrauwen en zachte, gerimpelde handen en ze kon wel janken.

‘We hebben een aantal... zeg maar onregelmatigheden gevonden in de loonadministratie. Ten gunste van jou. Ik mag graag denken dat het vergissingen waren.’ Hij keek bijna hoopvol.

Ze zweeg.

‘Kun je me vertellen wat er aan de hand is, Bianca?’

Bean keek naar de armband om haar pols. Die had ze maanden geleden bij Tiffany gekocht en ze kon zich nog de vreemde greep om haar maag herinneren toen ze haar creditcard overhandigde, een gevoel dat ze de laatste tijd wel vaker kreeg wanneer ze iets afrekende, van boodschappen tot een handtas. Het gevoel dat haar geluk niet eeuwig kon duren, dat dit zo niet kon doorgaan en misschien – het meest angst-aanjagend van alles – wilde ze dat ook helemaal niet.

‘Het zijn geen vergissingen,’ zei Bean, maar haar stem struikelde over het laatste woord, dus herhaalde ze iets luider: ‘Het zijn geen vergissingen.’ Ze vouwde haar handen op schoot.

De baas keek verrast, maar ook teleurgesteld. Bean vroeg zich af waarom ze hem voor dit specifieke smerige klusje hadden uitgekozen. Hij was praktisch met pensioen en hield zijn werkkamer op de hoek alleen maar aan om te ontsnappen aan zijn vrouw en de tijd te doden voordat hijzelf de laatste adem zou uitblazen. Ze overwoog een poging te doen hem te verleiden, maar hij bekeek haar met zo’n grootvaderlijke bezorgdheid dat het idee al in de kiem was gesmoord voordat ze het zich goed en wel had voorgesteld. Ze moest bekennen dat ze iets van dankbaarheid voelde omdat hij het was en niet een van de andere partners, die dankzij hun wanhopige opmars naar de top een vlijmscherpe tong hadden ontwikkeld en wier woedeaanvallen van frustratie door de gangen golfd en als een springtij wanneer de wereld het waagde niet naar hun pijpen te dansen.

‘Gaat het wel goed met je?’ informeerde hij en zijn vriendelijkheid voelde als een bankschroef om haar hart. Ze beet hard op haar tong en knipperde haar tranen weg. Ze ging niet huilen, althans niet bij hem.

Niet hier. ‘Het gaat om een heleboel geld, Bianca. Was er soms een reden...’ Hij wachtte hoopvol af.

Ze had kunnen liegen. Misschien had ze zich dit tafereel van meet af aan moeten voorstellen om zich erop voor te bereiden. Ze was goed in het theater van het leven, onze Bean, ze had alle rollen kunnen spelen die ze maar wilde. Maar liegen kwam haar radeloos slap voor en opeens voelde ze zich afgemat. Ze wilde niets liever dan gaan liggen en dagenlang slapen.

‘Nee,’ zei ze. Ze kon hem niet aankijken. ‘Er was geen goede reden.’

Hij slaakte een diepe, lange zucht die de atmosfeer in het vertrek anders deed bewegen. ‘We zouden de politie kunnen bellen, weet je.’

Bean sperde haar ogen open. Daar had ze nooit bij stilgestaan. Waarom had ze daar nooit aan gedacht? Ze wist dat stelen van haar werkgever verkeerd was, maar op de een of andere manier had ze zichzelf nooit toegestaan om te denken dat het misdadig was. Misdadig! Hoe was het in godsnaam zover gekomen? Mijn god, ze kon naar de gevangenis gaan. Ze zag zichzelf al in een oranje overal in een cel, ontdaan van haar armband en make-up en alle pantsers die het stadsleven van haar vergde. Ze was sprakeloos.

‘Maar ik denk niet dat het echt nodig is. Je hebt hard voor ons gewerkt. En ik weet hoe het is om jong te zijn in deze stad. Bovendien is het heel onaangenaam om de politie erbij te betrekken. Ik stel me voor dat ontslag zal volstaan. En natuurlijk moet je je schuld terugbetalen.’

‘Natuurlijk,’ zei Bean. Ze zat nog steeds als verstijfd en vroeg zich af waarom ze zich zo ernstig had misrekend, en of ze er echt van af zou komen met een tik op de vingers, of dat ze halverwege de receptie toch zou worden opgepakt en handboeien om zou krijgen terwijl de eigendommen uit haar doos op de grond alle kanten op vlogen en iedereen toekeek.

‘Misschien zal het je goed doen om een poosje vrij te nemen. Ga een tijdje naar huis. Je komt toch uit Kentucky?’

‘Ohio,’ zei Bean, het was amper meer dan gefluister.

‘Juist. Ga maar terug naar de Buckeye State. Blijf er een poosje. Zet je prioriteiten weer op een rij.’

Bean vocht weer met de tranen die zich een weg naar buiten pro-

beerden te persen. ‘Dank u wel,’ zei ze en ze keek hem aan. Wonderlijk genoeg zat hij te glimlachen.

‘We hebben allemaal wel eens idiote dingen gedaan, lieverd. Naar mijn ervaring straffen goede mensen zichzelf veel harder dan welke externe kracht ook voor elkaar kan krijgen. En ik geloof dat je een goed mens bent. Misschien ben je niet zo’n klein beetje van het rechte pad gedwaald, maar volgens mij kun je het weer terugvinden. Daar komt het op aan. Terugvinden.’

‘Dat is zo,’ zei Bean met een dikke tong van schaamte. Misschien was het eenvoudiger geweest als hij boos was geworden, als hij haar naar behoren de mantel uitgeveegd had, de politie had gebeld, een juridische procedure was begonnen of iets had gedaan wat de afschuwelijke wijze waarop ze hun vertrouwen had geschonden recht deed, de manier waarop ze schijt had gehad aan alles wat goed en correct was, ten gunste van een heleboel dure kleren en taxiritjes in het holst van de nacht. Ze wilde dat hij haar zou uitfoeteren, maar zijn stem bleef kalm en gelijkmatig.

‘Ik adviseer je je dienstverband hier niet te noemen wanneer je een andere baan zoekt.’

‘Natuurlijk niet,’ zei Bean. Hij wilde net doorgaan toen ze haar stoel naar achteren schoof en hem onderbrak. ‘Het spijt me, het spijt me zo verschrikkelijk.’

Hij hield zijn handen voor zich met de vingertoppen omhoog en tegen elkaar aan. Hij keek haar aan en zag de doorgelopen make-up om haar ogen, ondanks haar indrukwekkende vermogen om haar tranen te bedwingen. ‘Ik weet het. Je hebt een kwartier om het gebouw te verlaten.’

Bean vluchtte.

Ze nam niets mee van haar werk. Daar was toch niets waaraan ze gehecht was, ze had nooit de moeite genomen haar werkplek gezellig te maken. Ze ging naar huis om een vriend te bellen met een auto die hij aan de sloop wilde verkopen, hoewel zelfs die aanschaf bijna het laatste deel van haar onrechtmatig verkregen geld zou kosten en terwijl hij naar haar toe kwam, pakte ze haar kleren, verbaasd dat ze zo veel geld had uitgegeven en niets anders overhad dan kleren en toebehoren, plus een lange lijst mannen die ze nooit meer wilde zien, en die

gedachte maakte haar zo misselijk dat ze naar de badkamer moest om net zo lang over te geven tot er niets anders meer kwam dan bloed en gele gal, en ze trok zo veel mogelijk geld uit de automaat en gooide al haar bezittingen in die gedeukte roestbak en vertrok direct, zonder ook maar afscheid te nemen van de stad die haar... Nou ja, die haar niets had gegeven.

Omdat Cordelia de laatste was die het hoorde, arriveerde ze ook het laatst, al begrijpen we dat het haar bedoeling noch haar schuld was. Cordy, de jongste, was een maand later dan verwacht geboren, ze werkte zich lui uit haar moeders baarmoeder en logenstrafte het idee dat barensweeën met elke volgende geboorte korter worden. Sindsdien is ze overal te laat voor geweest en mag ze graag zeggen dat ze op haar eigen begrafenis nog te laat zal komen, ha ha ha.

Die traagheid vergeven we haar, maar dat grapje niet.

Zouden we allemaal zijn teruggekomen als we hadden geweten dat we weer met zijn drieën zouden zijn en dat al die geheimen onder één dak geperst onmogelijk konden worden binnengehouden? Het antwoord doet niet ter zake; het was een gril van een zwartgallig soort noodlot. Door onze geboorte waren we voorbestemd zussen te zijn en kennelijk moesten we nu weer zussen zijn terwijl we in de waan hadden verkeerd dat we dat allemaal achter ons gelaten hadden.

Terwijl Bean en Cordy hun letterlijke en overdrachtelijke bagage dwars door het land zeulden, had Rose zich al veilig en wel in ons ouderlijk huis genesteld. In tegenstelling tot Bean en Cordy was zij nooit zo lang weggebleven. Ze was al jaren gewend een of twee keer per week bij onze ouders te eten en ze ging elke zondag bij hen langs. Iemand moest tenslotte een oogje in het zeil houden. Ze werden een jaartje ouder, had Rose aan de telefoon tegen Bean gezegd, met precies de juiste hoeveelheid zuchten om aan te geven dat ze het gevoel had dat ze Beans en Cordy's plicht ook op zich had genomen. En meestal voelden haar bezoeken aan het ouderlijk huis op zondag en het eten als een plicht met gelijke delen frustratie en triomf, wanneer ze papa moest overhalen het gras te maaien voordat de burens gingen klagen, wanneer ze rondliep om bladwijzers in opengeslagen boeken te leggen, wanneer ze mijn moeder maande de post te openen in plaats van die alleen maar